

# Energia hätätoimet; Keskusvastapuolivakuudet ja määrittäyskynnysarvo - Komission delegoitujen asetusten muutos

Kokous

-

Eduskuntatunnus

## Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komission esitykset ovat osa energiapakettia, joka annettiin 18.10.2022.

Komissio on antanut esitykset delegoitujen asetustensa muuttamiseksi liittyen keskusvastapuolille käypään vakuusmateriaaliin<sup>1</sup> sekä johdannaissopimusten keskusvastapuolimäärittäyspakon kynnysarvoon<sup>2</sup>. Esitykset on tarkoitettu omalta osaltaan tukemaan energiayrityksiä nykyisessä energiakriisissä ja ovat siten kiireellisiä.

Komissio on 25.10.2022 päivätyllä kirjeellään pyytänyt jäsenvaltioilta nopeutettua hyväksyntämenettelyä, mikä on vaikuttanut asian kansallisen käsittelyn

---

<sup>1</sup> KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) .../..., annettu 21.10.2022, delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 153/2013 vahvistettujen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta vakuusvaatimuksia koskevilla tilapäisillä poikkeustoimenpiteillä, LIITE asiakirjaan KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 153/2013 vahvistettujen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta vakuusvaatimuksia koskevilla tilapäisillä poikkeustoimenpiteillä.

<sup>2</sup> KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) .../..., annettu 18.10.2022, delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 149/2013 vahvistettujen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta OTChyödykejohdannaissopimuksissa ja muissa OTCjohdannaissopimuksissa olevien positioiden määrittäyskynnysarvon osalta

aikataulutukseen. Jäsenvaltioiden tulisi kertoa 10.11.2022 mennessä aikovatko vastustaa esityksiä.

Tämän jälkeen esitykset on tarkoitus vielä "I"-asiana COREPER II 16.11.2022 kokoukseen ja sen jälkeen "A"-asiana maatalous- ja kalastusneuvostoon 21.11.2022 kokoukseen. Delegoitujen asetusten muutokset tulevat voimaan ellei neuvosto tai Euroopan parlamentti päätä vastustaa niitä.

## **Suomen kanta**

Korkeisiin energiahintoihin liittyen Suomen kanta on määritelty E-kirjeessä 113/2022 vp, jonka mukaan Suomi katsoo, että komission tulisi välittömästi tarkastella johdannaismarkkinoiden sääntöjä, etenkin johdannaisten hinnoittelumekanismien luotettavuuden palauttamisen ja markkinoiden erittäin merkittäviksi kasvaneiden vakuusvaatimusten näkökulmasta, sähkön johdannaismarkkinoiden rauhoittamiseksi.

Suomi hyväksyy komission esitykset delegoitujen asetusten muuttamiseksi.

## **Pääasiallinen sisältö**

### *Vakuusmateriaali*

Poliittinen ja markkinoiden kehitys viime aikoina on johtanut energiamarkkinoilla huomattavaan hintojen nousuun ja volatiliiteetin kasvuun, minkä vuoksi keskusvastapuolet ovat korottaneet tuntuvasti vakuusvaatimuksiaan tähän liittyvien vastuiden kattamiseksi. Tämä vakuusvaatimusten kasvu on aiheuttanut likviditeettipaineita finanssialan ulkopuolisille vastapuolille, joilla on yleensä vähemmän varoja vakuusvaatimusten täyttämiseksi ja joiden varat ovat vähemmän likvidejä.

Tarkoituksena on tilapäisesti laajentaa hyväksyttävien vakuuksien valikoimaa määräytösosapuolina toimivien finanssialan ulkopuolisten vastapuolten osalta vakuudettomiin pankkitakauksiin ja kaikenlaisiin vastapuolten osalta julkisiin takauksiin. Julkisten takausten käyttöön liittyisi vielä tiettyjä rajoituksia, esimerkiksi takausten tulisi olla peruuttamattomia ja varauksettomia. Vakuusmateriaalilaajennuksen on tarkoitus olla voimassa 12 kuukautta.

### *Määrittämissä*

Kaikkien OTC-johdannaista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 (jatkossa "EMIR-asetus") vaatimusten soveltamisalaan kuuluvien vastapuolten on laskettava OTC-johdannaista määrittämissä nähden kaikkien omaisuuseräluokkien osalta. Finanssialalla toimivat vastapuolet, jotka ylittävät määrittämissä missä tahansa omaisuuseräluokassa, kuuluvat määrittämissävelvollisuuden piiriin kaikissa omaisuuseräluokissa. Määrittämättömien OTC-johdannaisten (eli sellaisten OTC-johdannaisten, joita ei määritetä keskitetysti keskusvastapuolella) osalta kaikkiin finanssialalla toimiviin vastapuoliin sovelletaan sekä vaihtuvia vakuuksia että alkuvakuuksia koskevia

vaatimuksia (jollei alkuvakuuksia koskevien vaatimusten kansainvälisesti sovitusta vaiheittaisesta käyttöönotosta muuta johdu).

Finanssialan ulkopuoliset vastapuolet, jotka ylittävät määrittämissä tasoissa omaisuusluokassa, kuuluvat määrittämissä tasoissa omaisuusluokassa. Määrittämättömien OTC-johdannaisten osalta finanssialan ulkopuolisiin vastapuoliin sovelletaan vakuusvaatimuksia vain, jos ja kun ne ylittävät jonkin määrittämissä tasoissa. Tämän jälkeen niihin sovelletaan muun muassa vaihtuvia vakuuksia ja alkuvakuuksia koskevia vaatimuksia, jotka koskevat niiden koko määrittämättömien johdannaisten salkkua (joihin sovelletaan myös alkuvakuuksia koskevien vaatimusten kansainvälisesti sovittua vaiheittaista käyttöönottoa; vaihtuvat vakuudet otetaan käyttöön välittömästi).

EMIR-asetuksessa on annettu valtuudet Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle (ESMA) tarkistaa määräajoin OTC-johdannaisten määrittämissä tasoissa ja ehdottaa niiden päivittämistä tarvittaessa sen varmistamiseksi, että kyseiset kynnysarvot pysyvät asianmukaisina.

Hyödykejohdannaisten määrittämissä tasoa ei ole tarkistettu vuoden 2013 jälkeen. Sitä olisi korotettava, jotta voidaan ottaa huomioon inflaatiokehitys ja se, että joidenkin johdannaisten ja hyödykejohdannaisten hinnat ovat nousseet jyrkästi ja muuttuneet paljon epävakammiksi Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen ja covid-19-pandemian aiheuttamien toimitusketjuongelmien vuoksi, joista monia ei ole täysin ratkaistu. Hyödykejohdannaisten määrittämissä tasoissa korottamisessa otettaisiin huomioon myös se, että jotkin kolmansien maiden pörseissä kaupankäynnin kohteena olevat pörssilistatut johdannaiset katsotaan kynnysarvoa laskettaessa OTC-johdannaisiksi, vaikka ne on määritetty ja niihin liittyvää riskiä näin ollen lievennetty.

Nämä tekijät johtavat siihen, että finanssialan ulkopuoliset vastapuolet ylittävät määrittämissä tasoissa tai lähestyvät sitä ja joutuvat soveltamaan EMIR-asetuksen mukaisia vakuusvaatimuksia, erityisesti vaihtuvia vakuuksia koskevia vaatimuksia. Finanssialan ulkopuoliset vastapuolet, joiden on asetettava vaihtuva vakuus, saattavat kohdata vaikeuksia, koska niillä ei välttämättä ole riittävästi likviditeettiä vaatimuksen täyttämiseksi.

Jotta voitaisiin ottaa huomioon inflaation vaikutus EU:n finanssialan ulkopuolisiin vastapuoliin, ESMA on ehdottanut hyödykejohdannaisten määrittämissä tasoissa korottamista miljardilla eurolla. Tämä lievennys hyödyttää vain finanssialan ulkopuolisia vastapuolia. Olisi vältettävä sitä, että finanssialan ulkopuolisiin vastapuoliin sovelletaan vakuusvaatimuksia kohtuuttomista syistä, aiheuttamatta kuitenkaan riskejä rahoitusvakaudelle.

Yllä mainituin perustein kynnysarvo korotettaisiin kolmesta neljään miljardiin euroon.

#### **EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely**

Delegoiduissa asetuksissa on kysymys Euroopan finanssivalvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta annetun asetuksen (No 1095/2010) 10-14 artiklassa tarkoittua teknistä

täytäntöönpanostandardista. Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole säätetyn määräajan päätyessä vastustanut teknistä sääntelystandardia, se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja se tulee voimaan siinä mainittuna päivänä. Tekninen sääntelystandardi voidaan julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja se voi tulla voimaan säätetyn määräajan päättymistä, jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ilmoittaneet komissiolle, etteivät ne aio vastustaa standardia.

Vakuuksien osalta säädösvallan delegoinnista komissiolle on säädetty OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston annetun asetuksen (EU) N:o 648/2012, artiklassa 46(3).

Määrityskynnysarvon osalta säädösvallan delegoinnista komissiolle on säädetty OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, artiklassa 10(4).

### **Käsittely Euroopan parlamentissa**

-

### **Kansallinen valmistelu**

E-kirje on ollut käsitelty EU-asiain komitean rahoituspalvelut ja pääomaliikkeet - jaostossa (jaosto 10) ja EU-ministerivaliokunnan kirjallisessa menettelyssä 8.11.2022.

### **Eduskuntakäsittely**

-

### **Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

-

### **Taloudelliset vaikutukset**

Komissio ei ole antanut taloudellisia vaikutusarvioita. Esitysten kuitenkin arvioidaan tukevan erityisesti finanssialan ulkopuolisten selvitysosapuolten asemaa nykyisessä energiakriisissä, kuitenkin suhteettomasti vaarantamatta rahoitusmarkkinoiden vakautta. Myös Suomessa komission esitys lisää toimijoiden liikkumavaraa esimerkiksi käyvän vakuusmateriaalin osalta.

### **Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**

-

### **Asiakirjat**

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) .../..., annettu 21.10.2022, delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 153/2013 vahvistettujen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta vakuusvaatimuksia koskevilla tilapäisillä

poikkeustoimenpiteillä, saatavilla englanniksi

[https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/emir-rts-2022-7536\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/emir-rts-2022-7536_en.pdf)

LIITE asiakirjaan KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 153/2013 vahvistettujen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta vakuusvaatimuksia koskevilla tilapäisillä poikkeustoimenpiteillä, saatavilla englanniksi [https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/emir-rts-2022-7536-annex\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/emir-rts-2022-7536-annex_en.pdf)

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) .../..., annettu 18.10.2022, delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 149/2013 vahvistettujen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta OTC-hyödykejohdannaissopimuksissa ja muissa OTC-johdannaissopimuksissa olevien positioiden määrittämissä osalta, saatavilla englanniksi [https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/emir-rts-2022-7413\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/emir-rts-2022-7413_en.pdf)

**Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystie**

VM/RMO, finanssineuvos Risto Koponen, puh. +358 295 530 355,  
risto.koponen@gov.fi

**VAHVA-tunnus**

EU/418/2022

-

**Liitteet** -

**Viite** -